

Tajná pravidla úspěchu na mládežnických šampionátech

Autor: Rosario William

Příští týden se v argentinské Bahia Blanca odehraje světový šampionát v basketbalu FIBA Americas U16, který pravděpodobně unikne pozornosti hlavního evropského proudu. Neměl by, neboť kvalita basketbalu a FIBA soutěží na obou amerických kontinentech je vskutku pohledná. Čím jsou tato pravidla nejzajímavější, jsou přístupy k hráčskému a hernímu rozvoji. Proč jsem tedy do nadpisu zvolil termín o tajných pravidlech, pokud jsou veřejně šířeny autoritou nejvyšší, federací FIBA? Protože to nejen u nás vypadá, jako by tato pravidla mládežnického rozvoje nikdo neznal...

Posud'te sami, zda podle nich trénujete, nebo ke svým ratolestem přistupujete s akcentem na níže vybrané kvality:

Pravidlo číslo 1 - Hrajte tak, abyste vyhráli, ale nemějte to jako prioritu

Hlavní důraz na mládežnických šampionátech by neměl být kladen na vítězství. Očekávání vrcholových trenérů profesionálních a národních družstev se vplížila do mládežnických šampionátů. Díky tomu tak nad pedagogickou složkou trenérské působnosti převažuje strach trenérů z jejich špatné prezentace, jako by snad ostatní aspekty jejich práce nestály ani za řeč. Mládežnické šampionáty by měly být o objevování, o zkušenostech. Měly by být o posuzování talentů a o možnostech těm mladým hráčům a hráčkám, kteří mají největší potenciál, dopřát dostatek času na hřišti a dostatek zkušeností, aby se na konci cesty mohli stát tím nejlepším, čím mohou být.

Pravidlo číslo 2 - Dokážu vypořádat herní návaznost?

Program národního družstva by měl mít konzistentní filosofii. Zbožňuji sledovat hru mládežnického národního týmu, který hraje ve stejném duchu jako seniorští reprezentanti. To hned od začátku utváří jasnou identitu, která neponechává žádný prostor pro svéhlavou improvizaci některých trenérů, mimo koncept dlouhodobého hráčského rozvoje. Argentina je tomu krásným příkladem. Když vidíte argentinský národní tým na hřišti, jedno jestli juniorský, nebo mužský tým, vidíte jasnou návaznost v herním projevu na obou stranách hřiště. Když

sledujete USA, můžete vidět stejný důraz na detaily, který je posilován na všech úrovních. Disciplína a týmová organizovanost, kterou to utváří, je nedocenitelná a dokáže tak ustát jakoukoli personální změnu.

Pravidlo číslo 3 – Zóna, kam nesmí rodiče

Pokud jste rodičem a máte potřebu na své dítě křičet pokaždé, kdy je na hřišti, udělejte si tu laskavost a jděte domů. Nepotřebujeme, aby nám talentované děti odcházely od našeho sportu kvůli nesmyslnému nátlaku. Tohle je hra basketbalu – HRA. Tady nejsou situace, kdy jde o přežití a o život.

Pravidlo číslo 4 – Každý potřebuje čtvrtinu

V mládežnických šampionátech byste neměli mít žádnou rotaci sedmého, nebo snad jedenáctého hráče. Stačí jednoduchý příklad, kdy jste třeba z Mexika a přicestujete do Bahia Blanca, tisíce mil od domova, jen kvůli tomu, abyste někoho posadil na lavičku?! Protože jste se náhle probudil a cítil jste, že se vám zjevil Doc Rivers a řekl vám, že k výhře potřebujete jen sedm hráčů.... Potom se na tuhle práci prostě nehodíte. Nikdy nemůžete vědět, jak velký dopad budou mít odehrané minuty z mezinárodního šampionátu na kariéru toho posledního kluka z vaší sestavy. Každý by měl hrát minimálně čtvrtinu, každý zápas.

Pravidlo číslo 5 – Udělejte z toho jazzovou session

Prosím, hlavně nezkoušejte vaše křídla stavět do rolí pivota jen proto, že jde o to nejvyšší děčko ve vašem týmu. Udupáváte tím jejich růst. Ten 193 cm vysoký kluk, který umí driblovat a střílet z perimetru, by měl hrát každou pozici. Nechte podkošové hráče hrát na perimetru a hráče z perimetru ve vymezeném území. Experimentujte, věnujte své budoucnosti pružnost a následné přizpůsobování bude mnohem snadnější.

Pravidlo číslo 6 – Vypadejte jako tým

Tak tohle pravidlo vychází přímo z nádherné citace Julia Lamase (bývalého trenéra argentinského národního týmu): *"Tým, by kromě hraní jako tým, měl také vypadat jako tým."* Zbožňuji to. Hráčům to dává subtilní pocit disciplíny, jednoty a smysl, což je pro jejich pokrok zcela zásadní. Není nic horšího, než vstoupit do tělocvičny plné dětí, trénujících v dresech LeBrona Jamese nebo Kevina Duranta. Pro trenéra národního týmu a národní federaci, kteří to dopustí, by měla přijít pokuta. Myslím to vážně!

Pravidlo číslo 7 – Nenechte se týmem USA vystrašit, ale inspirovat

Neporazitelnost USA na těchto mládežnických turnajích by pro ty, kteří prohrají o 90 bodů, neměla být ponižující. Místo toho by takový zážitek měl vést k pídění se po tom, jak to dělají.

Kromě nezpochybnitelné biologicko – početní převahy, kterou má jejich země k dispozici, je zde i strukturální základ, který umožňuje, aby se takové soustředění talentů vůbec mohlo uskutečnit. A mě zarazí, že neexistuje více zemí, které by jej aspoň napodobovaly. Pátrejte, hledejte, jak fungují jejich školní programy, jak udržují kontakt s dětmi po celou dobu jejich kariéry, i po přesunu do zámoří, a co dělá federace USA Basketball pro zkvalitnění svých mládežnických programů. Alespoň to vyzkoušejte a zkopírujte. Najděte inspiraci ve své totální porážce.

Pravidlo číslo 8 – Malá, dílčí vítězství jsou ta nejlepší

Tohle pravidlo uzavírá celý kruh, protože opravdu, to nejlepší co mnohdy na mládežnických turnajích můžete udělat, je nedívat se na výsledkovou tabuli. Obrovský bodový odskok týmů, jako jsou ty z USA, může trenéra lačnického po vítězství totálně rozhodit. Ale viděl jsem takové, kteří se s tím dokázali vypořádat a držení co držení předváděli svá maxima, a to je skvělé. Takové trenéry pak můžete vidět aplaudovat každému obrannému zastavení a gratulovat svým hráčům za každou pěknou přihrávku s takovou grácií, že je to nutí zapomenout na celkový výsledek končící 60 až 70 bodů v jejich neprospěch. To je to, čemu říkám coachování!

Z originálu Unofficial "Rules for success at a youth championship" přeložil Jan Hladík

<http://www.fiba.com/news/unofficial-rules-for-success-at-a-youth-championship>

